

SUPER!

KOMENTARZE GRAMATYCZNE

1

1 Odmiana czasownika modalnego *mögen* w liczbie pojedynczej

	czasownik modalny
bezokolicznik	<i>mögen</i>
ich	<i>mag</i>
du	<i>magst</i>
er/sie/es	<i>mag</i>
wir	<i>mögen</i>
ihr	<i>mögt</i>
sie/Sie	<i>mögen</i>

Odmiana czasownika *sein*

bezokolicznik	<i>sein</i>
ich	<i>bin</i>
du	<i>bist</i>
er/sie/es	<i>ist</i>
wir	<i>sind</i>
ihr	<i>seid</i>
sie/Sie	<i>sind</i>

Czasownik *sein* odmienia się nieregularnie, nie przyjmuje końcówek charakterystycznych dla danej osoby i zmienia temat.

Odmiana czasownika *haben*

bezokolicznik	<i>haben</i>
ich	<i>habe</i>
du	<i>hast</i>
er/sie/es	<i>hat</i>
wir	<i>haben</i>
ihr	<i>habt</i>
sie/Sie	<i>haben</i>

Czasownik *haben* w liczbie mnogiej odmienia się regularnie, ale w 2. i 3. os. lp. zmienia temat. Odmiany czasowników *sein* i *haben* trzeba się nauczyć na pamięć!

2 Określanie czasu

Wann?	Kiedy?		Wann?	Kiedy?	
<i>am</i> Montag	<i>w poniedziałek</i>	<i>am</i> + dzień tygodnia	<i>im</i> Januar	<i>w styczniu</i>	<i>im</i> + miesiąc
<i>am</i> Wochenende	<i>w weekend</i>	<i>am</i> + weekend	<i>im</i> Winter	<i>w zimie</i>	<i>im</i> + pora roku
			<i>im</i> Frühling	<i>na wiosnę</i>	

Przed nazwą dnia używamy formy skróconej *am* (*an* + *dem*), natomiast przed nazwą miesiący formy *im* (*in* + *dem*).

2-3 Rodzajniki nieokreślone i określone

	liczba pojedyncza (Sg)			liczba mnoga (Pl)
	rodzaj męski (m)	rodzaj żeński (f)	rodzaj nijaki (n)	
Was ist das? <i>Co to jest?</i>				
Das ist / sind ... <i>To jest / są...</i>	ein Ring	eine Jacke	ein T-Shirt	Schuhe
Was kostet / kosten ...? <i>Ile kosztuje / kosztują...?</i>	der Ring	die Jacke	das T-Shirt	die Schuhe

Przed rzeczownikiem występuje rodzajnik, najczęściej nieokreślony lub określony, które informują o rodzaju rzeczownika np.: *der Ring* - rodzaj męski, *die Jacke* - rodzaj żeński, *das T-Shirt* - rodzaj nijaki. W liczbie mnogiej niezależnie od rodzaju zawsze występuje rodzajnik *die* np. *die Schuhe*.

Zaimek dzierżawczy

	liczba pojedyncza (Sg)			liczba mnoga (Pl)
	rodzaj męski (m)	rodzaj żeński (f)	rodzaj nijaki (n)	
Wer ist das? <i>Kto to jest?</i>				
Das ist / sind ... <i>To jest / są...</i>	mein Vater <i>mój ojciec</i>	meine Mutter <i>moja matka</i>	mein Baby <i>moje dziecko</i>	meine Eltern <i>moi rodzice</i>
Ist / Sind das ...? <i>Czy to jest / są...?</i>	dein Vater <i>twój ojciec</i>	deine Mutter <i>twoja matka</i>	dein Baby <i>twoje dziecko</i>	deine Eltern <i>twoi rodzice</i>

Zaimek dzierżawczy wyraża relację przynależności. Występuje przed rzeczownikiem i odmienia się tak jak rodzajnik nieokreślony.

Odmiana czasownika w liczbie pojedynczej

bezokolicznik	odmiana regularna
ich	höre <i>tak samo: brauchen,</i>
du	hörst <i>fragen, gehen,</i>
er/sie/es	hört <i>kommen, machen,</i>
wir	hören <i>spielen, schreiben,</i>
ihr	hört <i>suchen, surfen,</i>
sie/Sie	hören <i>wohnen, telefonieren</i>

W języku niemieckim czasowniki odmieniają się przez osoby, przyłączając do tematu odpowiednie końcówki. Większość czasowników odmienia się regularnie!

Przymyki określające miejsce występujące z nazwami państw: *in, aus*

Wo wohnst du?	In Deutschland/Polen.
ale:	In der Schweiz/Türkei/Slowakei.
	In den USA.
Woher kommst du?	Aus Italien/Polen.
ale:	Aus der Schweiz/Türkei/Slowakei.
	Aus den USA.

Większość nazw państw w języku niemieckim jest rodzaju nijakiego (*das*). Nazw tych używamy bez rodzajnika: *in / aus Deutschland / Polen / Österreich / Frankreich / Italien*.

Niektóre nazwy państw są rodzaju żeńskiego (*die*) i wówczas na pytania *Wo?* i *Woher?* odpowiadamy: *in der / aus der Schweiz / Türkei / Slowakei / Ukraine / Bundesrepublik Deutschland*.

Nieliczne nazwy państw występują w liczbie mnogiej. Wówczas odpowiadamy: *in den / aus den USA*.

Uwaga! *in / aus Deutschland, ale: in der / aus der Bundesrepublik Deutschland*

Składnia: Pytanie z zaimkiem pytającym i zdanie oznajmujące

	1. miejsce	2. miejsce	
pytanie z zaimkiem pytającym	Wie	heißt	du?
zdanie oznajmujące	Ich	heiße	Valeria.

Słownictwo:

Końcówka *-in*

der Sänger

die Sängerin

Żeńską formę nazwy zawodu tworzymy przez dodanie do formy męskiej końcówki *-in*. Określając zawód wykonywany przez kobietę, zawsze używamy formy żeńskiej!

Szyk zdania: zdanie oznajmujące, pytanie o rozstrzygnięcie (Ja-Nein-Frage) i pytanie o uzupełnienie (W-Frage)

	1. miejsce	2. miejsce	
zdanie oznajmujące	Ich	lese	gern Comics.
pytanie o rozstrzygnięcie (Ja-Nein-Frage)	Sammelst	du	Comics?
pytanie o uzupełnienie (W-Frage)	Wie	heißt	du?
zdanie oznajmujące	Ich	heiße	Valeria.

W zdaniu oznajmującym i w pytaniu o uzupełnienie orzeczenie (czasownik) występuje na 2. miejscu. Natomiast w pytaniu o rozstrzygnięcie orzeczenie (czasownik) występuje na 1. miejscu. Nie występuje tu odpowiednik polskiego słowa *czy!*

Spójnik *und*

Michael liest Krimis **und** (er) geht ins Kino.

Spójnik *und* łączy dwa zdania współrzędne. Zdanie po spójniku *und* ma szyk prosty, tzn. podmiot występuje na 1. miejscu, a orzeczenie na 2. Jeżeli obydwa zdania mają taki sam podmiot, można go w drugim zdaniu opuścić.

Zaimki osobowe w mianowniku (Nominativ)

ich	du	er 	es	sie 	wir	ihr	sie	Sie
		= der Mann	= das Baby	= die Frau				

Oprócz zaimków osobowych (takich samych jak w języku polskim) w języku niemieckim występuje zaimek *Sie*, pisany zawsze wielką literą. Służy on do tworzenia formy grzecznościowej: pani, pan, panie, panowie, państwo. Forma ta łączy się z czasownikiem w 3. os. Im.: *Was machen Sie?* = Co pani/pan robi? Co panie/panowie/państwo robią?

6 Odmiana czasowników w czasie teraźniejszym

	czasowniki regularne	
bezokolicznik	schreiben*	zeichnen**
ich	schreibe	zeichne
du	schreibst	zeichnest
er/sie/es	schreibt	zeichnet
wir	schreiben	zeichnen
ihr	schreibt	zeichnet
sie/Sie	schreiben	zeichnen

*tak samo: suchen, brauchen, lösen

**tak samo: rechnen, antworten, finden

Przeczenie *kein*

Das ist ein Bleistift. Ich suche einen Bleistift.
Das ist **kein** Bleistift. Ich suche **keinen** Bleistift.

Gdy zaprzeczamy rzeczownik użyty w zdaniu twierdzącym z rodzajnikiem nieokreślonym lub bez rodzajnika, stosujemy przeczenie *kein*. Występuje ono przed rzeczownikiem, a jego końcówka zależy od rodzaju, przypadku i liczby rzeczownika.

Słowotwórstwo: rzeczowniki złożone

der Sport + **die** Halle = **die** Sporthalle

W języku niemieckim nowe rzeczowniki można tworzyć poprzez złożenie dwóch (lub więcej) rzeczowników. Rodzaj nowo powstałego rzeczownika zawsze jest taki jak rodzaj **ostatniego** członu tego złożenia!

Czasownik + rzeczownik w mianowniku (Nominativ)

sein Das ist **ein** Bleistift.

Czasownik *sein* wymaga użycia rzeczownika w mianowniku.

Czasownik + rzeczownik w bierniku (Akkusativ)

suchen	Ich suche	einen Bleistift.
haben	Ich habe	
brauchen	Ich brauche	
finden	Ich finde	

Wiele czasowników (m.in. *suchen, haben, brauchen, finden*) wymaga użycia rzeczownika w bierniku (podobnie jak w języku polskim!)

Liczba mnoga rzeczowników

liczba pojedyncza	liczba mnoga	
der Kugelschreiber	~	die Kugelschreiber
der Radiergummi	~s	die Radiergummis
die Schere, die Übung	~(e)n	die Scheren, die Übungen
das Heft, der Rucksack	~(ä/ö/ü) e	die Hefte, die Rucksäcke
das Buch	~(ä/ö/ü)er	die Bücher

W języku niemieckim istnieje wiele sposobów tworzenia form liczby mnogiej rzeczowników.

Nowych rzeczowników należy się uczyć razem z rodzajnikiem i formą liczby mnogiej!

Odmiana rodzajnika określonego, nieokreślonego, przeczenia *kein* i zaimka dzierżawczego w mianowniku (Nominativ) i bierniku (Akkusativ)

	rodzaj męski		rodzaj nijaki		rodzaj żeński		liczba mnoga	
1. mianownik (Nominativ) Das ist .../sind ...	der ein kein mein	Bleistift	das ein kein mein	Heft	die eine keine meine	Schere	die – keine meine	Hefte
4. biernik (Akkusativ) Ich suche ...	den einen keinen meinen	Bleistift	das ein kein mein	Heft	die eine keine meine	Schere	die – keine meine	Hefte

W języku niemieckim występują 4 przypadki. W 4. przypadku – bierniku (Akkusativ) formę zmieniają: rodzajnik określony, nieokreślony, przeczenie *kein* i zaimek dzierżawczy **rodzaju męskiego**. Rzeczowniki pozostają bez zmian.

Uwaga! Nie istnieje rodzajnik nieokreślony w liczbie mnogiej!

Odmiana czasownika w czasie teraźniejszym

bezokolicznik	czasowniki modalne		czasowniki ze zmianą samogłoski w temacie		
	können	möchten	wissen i→ei	sprechen e→i	fahren a→ä
ich	kann	möchte	weiß	spreche	fahre
du	kannst	möchtest	weißt	sprichst	fährst
er/sie/es	kann	möchte	weiß	spricht	fährt
wir	können	möchten	wissen	sprechen	fahren
ihr	könnt	möchtet	wisst	sprecht	fahrt
sie/Sie	können	möchten	wissen	sprechen	fahren

Powyższe czasowniki odmieniają się w czasie teraźniejszym nieregularnie:

1. können, möchten, wissen – formy w 1. i 3. os. lp. są identyczne, np. *ich kann* – *er/sie/es kann*,
2. können, wissen – następuje zmiana samogłoski tematycznej w liczbie pojedynczej, np. *i → ei*: *ich weiß*, *du weißt*, *es/sie/es weiß* ale: *wir wissen*,
3. wissen – w 2. os. lp. czasownik przyjmuje końcówkę -t (nie -st), ponieważ jego temat kończy się na -ss,
4. sprechen, fahren – następuje zmiana samogłoski tematycznej w 2. i 3. os. lp. Forma 1. os. lp. i wszystkie formy w lm. są regularne.

Szyk zdania: zdanie z czasownikiem modalnym

	1. miejsce	2. miejsce		koniec zdania
zdanie oznajmujące / pytanie o uzupełnienie (W-Frage)	Tobias Er Was	kann kann möchtest	Spanisch nicht du	sprechen. tanzen. machen?
pytanie o rozstrzygnięcie (Ja-Nein-Frage)	Kannst	du	Hip-Hop	tanzen?

W zdaniu oznajmującym oraz w pytaniu o uzupełnienie (czyli po słówku pytającym *Was?*, *Wer?*, *Wo?* itd.) czasownik modalny w formie osobowej występuje na 2. miejscu, natomiast w pytaniu o rozstrzygnięcie – na 1. miejscu. Drugi czasownik zostaje „wyrzucony” na koniec zdania i występuje w formie bezokolicznikowej.

Przeczenie *nicht*

Tobias tanzt **nicht**.
Tobias kann **nicht** tanzen.

Gdy zaprzeczamy całe zdanie (a nie jego część), przeczenie *nicht* występuje po czasowniku w formie osobowej lub na końcu zdania, nigdy przed czasownikiem w formie osobowej!

Przyimki określające czas

Am Donnerstag **von** 18.30 **bis** 20.00 Uhr.
Um 20.00 Uhr.

W celu określenia dokładnego czasu jakiegoś zdarzenia stosuje się przyimek *um*.
Jeśli podkreślony jest czas trwania wydarzenia wówczas używa się zaimków *von ... bis*.

Słówka pytające

Wann ist die Theater-AG?
Um wie viel Uhr ist die Party?

W pytaniu o dokładny czas jakiegoś wydarzenia używa się słówka pytającego *wann* lub *um wie viel Uhr?*

Spójnik *aber*

Ich möchte Salsa lernen, **aber** ich kann nicht tanzen.

Spójnik *aber* łączy dwa zdania współrzędne. Szyk zdania występującego po spójniku *aber* nie zmienia się (szyk prosty), tzn. orzeczenie występuje po podmiocie.

Odpowiedź z *doch*

Kommst du zur Party? 😊 Ja. 😞 Nein.
Kommst du **nicht** zur Party? **Doch.** Nein.

Jeżeli w pytaniu występuje przeczenie i chcemy tę wypowiedź zanegować, wówczas odpowiadamy *doch* 😊. Gdy chcemy potwierdzić przeczenie, odpowiadamy *nein* 😞.

8

Deklinacja rzeczowników

	rodzaj męski (m)	rodzaj żeński (f)	rodzaj nijaki (n)	liczba mnoga (Pl)
mianownik (Nominativ) Das ist .../sind ...	der ein kein mein Bleistift	die eine keine meine Schere	das ein kein mein Heft	die – keine meine Hefte
celownik (Dativ) mit	dem ein em kein em mein em Bleistift	der einer keiner meiner Schere	dem ein em kein em mein em Heft	den – keinen meinen Heften
biernik (Akkusativ) Ich suche ...	den ein en kein en mein en Bleistift	die eine keine meine Schere	das ein kein mein Heft	die – keine meine Hefte

W 3. przypadku – celowniku (Dativ) zmieniają się formy rodzajników, *kein* i zaimka dzierżawczego dla wszystkich rodzajów i liczby mnogiej. Końcówki rodzaju męskiego i nijakiego są identyczne.

Rzeczowniki w liczbie pojedynczej pozostają bez zmian. Jeśli rzeczownik w liczbie mnogiej nie kończy się na *-n* lub *-s*, otrzymuje końcówkę *-n*, np. *die Hausaufgaben* – *nach den Hausaufgaben*; *die Partys* – *zu den Partys* ale: *die Kurse* – *nach den Kursen*.

W 4. przypadku - bierniku (Akkusativ) zmienia się forma rodzajnika, *kein* i zaimka dzierżawczego tylko w rodzaju męskim. Formy w rodzaju żeńskim i nijakim oraz w liczbie mnogiej pozostają bez zmian i są identyczne z formami w mianowniku.

Zaimki pytające

Przyimki określające miejsce: *in*, *zu*

Wohin gehst du?	(r.m.)	in + biernik (Akkusativ)	zu + celownik (Dativ)
	(r.n.)	in den Park.	zu dem Sport. (zu + dem)
Ich gehe	(r.ż.)	ins Kino. (in + das)	zum Konzert. (zu + dem)
	(lm.)	in die Disco.	zur Party. (zu + der)
		in die Cafés.	zu den Partys.

Przyimki określające czas: *vor*, *nach*

Wann gehst du?	(r.m.)	vor + celownik (Dativ)	nach + celownik (Dativ)
	(r.n.)	vor dem	nach dem Unterricht.
Ich gehe	(r.ż.)	vor dem	nach dem Training.
	(lm.)	vor der	nach der Pause.
		vor den	nach den Hausaufgaben.

Zarówno przyimek *vor* (przed), jak i *nach* (po) łączy się z celownikiem (Dativ).

Gdy odpowiadamy na pytanie *Wohin?*, używamy przyimka *in*, chcąc powiedzieć, że wejdziemy do budynku, pomieszczenia, obiektu itp. Natomiast przyimka *zu* używamy, by wyrazić, że idziemy na zajęcia, na imprezę itp. Przyimek *in* łączy się z biernikiem (Akkusativ), a *zu* – z celownikiem (Dativ).

Liczebniki porządkowe: daty

Wann hast du Geburtstag?

1. bis 19.: -ten		20. bis 31.: -sten	
Am	ersten	fünften	zwanzigsten
	zweiten	sechsten	einundzwanzigsten
	dritten	siebten	zweiundzwanzigsten
	vierten	achten	einunddreißigsten

Aby powiedzieć, że jakieś wydarzenie ma miejsce konkretnego dnia, używamy słówka *am* i liczebnika porządkowego z odpowiednią końcówką. Do liczebników głównych od 1 do 19 dodajemy końcówkę *-ten*, a od 20 do 31 – końcówkę *-sten*. **Uwaga** na wyjątki: *eins* – *am ersten*, *drei* – *am dritten*, *sieben* – *am siebten*, *acht* – *achten* (jedno t)!

9

Szyk zdania: zdanie z czasownikiem rozdzielnie złożonym

	bezokolicznik	1. miejsce	2. miejsce		koniec zdania
zdanie oznajmujące / pytanie o uzupełnienie (W-Frage)	mit bringen ab spülen	Bea Wer	bringt spült	Cola und Chips das Geschirr	mit. ab?
pytanie o rozstrzygnięcie (Ja-Nein-Frage)	aus leeren	Leerst	du	die Mülleimer	aus?

tak samo: auf|stehen, auf|räumen, ein|kaufen, mit|kommen

Czasowniki rozdzielnie złożone składają się z oddzielającego się przedrostka i czasownika właściwego. W czasie teraźniejszym w zdaniu oznajmującym i pytaniu o uzupełnienie orzeczenie (= czasownik właściwy) występuje w formie osobowej na 2. miejscu, a w pytaniu o rozstrzygnięcie – na 1. miejscu. Przedrostek czasownika rozdzielnie złożonego odłącza się od czasownika właściwego i przechodzi na sam koniec zdania. Nie wolno zapomnieć o przedrostku i „zgubić” go w wypowiedzi, ponieważ przedrostek w istotny sposób zmienia znaczenie czasownika, np. *stehen* – stać, *auf|stehen* – wstawać.

Zaimek pytający

Przyimek für biernik (Akkusativ)

Für wen ist das Geschenk?	Das Geschenk ist (ich)	für + biernik (Akkusativ)
	(du)	für mich.
	(er)	für dich.
		für ihn.

Przyimek *für* zawsze wymaga użycia biernika.

Odmiana czasowników w czasie teraźniejszym

	odmiana czasownika modalnego	odmiana nieregularna		
bezokolicznik	mögen	nehmen e → i	einladen a → ä	essen e → i
ich	mag	nehme	lade ein	esse
du	magst	nimmst	lädst ein	isst
er/sie/es	mag	nimmt	lädt ein	isst
wir	mögen	nehmen	laden ein	essen
ihr	mögt	nehmt	ladet ein	esst
sie/Sie	mögen	nehmen	laden ein	essen

1 Czasownik *mögen* należy do grupy czasowników modalnych. W liczbie pojedynczej odmienia się nieregularnie, a formy 1. i 3. osoby są identyczne: *ich mag - er/sie/es mag*.

2 Czasowniki *nehmen*, *einladen* i *essen* odmieniają się nieregularnie w czasie teraźniejszym.

W formach 2. i 3. osoby liczby pojedynczej następuje wymiana samogłoski tematycznej:

e → i - *ich nehme - du nimmst - er/sie/es nimmt*, a → ä - *ich lade ein - du lädst ein - er/sie/es lädt ein*,

e → i - *essen - ich esse - du isst - er/sie/es isst*.

Forma 1. osoby liczby pojedynczej i wszystkie formy w liczbie mnogiej są regularne.

Przeczenie *kein*

		Rzeczownik bez rodzajnika	Przeczenie <i>kein</i>
Ich esse	(r.m.)	Käse	keinen Käse.
Ich nehme	(r.n.)	Fleisch	kein Fleisch.
Ich mag	(r.ż.)	Wurst	keine Wurst.
Es gibt	(lm.)	Salzkartoffeln.	keine Salzkartoffeln.

Jeżeli w zdaniu twierdzącym rzeczownik występuje bez rodzajnika (np. nazw produktów żywnościowych najczęściej używa się bez rodzajników) bądź z rodzajnikiem nieokreślonym, to w zdaniu przeczącym przed rzeczownikiem występuje przeczenie *kein* z końcówką zależną od rodzaju rzeczownika, przypadku, w którym występuje, i liczby.

gern – lieber

Ich trinke gern Kaffee.
Ich trinke lieber Tee.
Ich mag kein Brot.
Ich esse lieber Brötchen.

Stopień wyższy przysłówka *gern* (chętnie) brzmi *lieber* (chętniej).

es gibt + biernik (Akkusativ)

Heute gibt es Suppe, aber keinen Salat.

Po zwrocie *es + gibt* używa się rzeczownika w bierniku

	odmiana czasownika modalnego	odmiana nieregularna	
bezokolicznik	müssen	helfen e → i	gefallen a → ä
ich	muss	helfe	gefalle
du	musst	hilfst	gefällst
er/sie/es	muss	hilft	gefällt
wir	müssen	helfen	gefallen
ihr	müsst	helft	gefällt
sie/Sie	müssen	helfen	gefallen

Czasownik *müssen* należy do czasowników modalnych. W liczbie pojedynczej odmienia się nieregularnie, a formy 1. i 3. osoby są identyczne: *ich muss* - *er/sie/es muss*.

Czasowniki *helfen* i *gefallen* także odmieniają się nieregularnie. W formach 2. i 3. osoby liczby pojedynczej następuje wymiana samogłoski tematycznej:

e → i - *ich helfe* - *du hilfst* - *er/sie/es hilft*, a → ä - *ich gefalle* - *du gefällst* - *er/sie/es gefällt*.

Forma 1. osoby liczby pojedynczej i wszystkie formy w liczbie mnogiej są regularne.

Czasowniki łączące się z celownikiem (Dativ)

gefallen	Wie gefallen dir die Schuhe? Gefällt dir die Farbe?
stehen	Rot steht mir nicht.
helfen	Kann ich euch helfen?

Czasowniki *gefallen* (podoobać się), *stehen* (w znaczeniu: pasować) i *helfen* (pomagać) wymagają użycia rzeczownika lub zaimka w celowniku (Dativ). Często się zdarza, że dany czasownik zarówno w języku polskim, jak i niemieckim łączy się z tym samym przypadkiem, np. *Pomagam mu.* (celownik), *Ich helfe ihm.* (Dativ). Nie jest to jednak reguła, np. *stören* (przeszkadzać) łączy się w języku polskim z celownikiem, a w języku niemieckim z biernikiem (Akkusativ): *Przeszkadzasz mu.* *Du störst ihn.*

Słowo pytające *welch-*?

Welch- w mianowniku (Nominativ)	Welch- w bierniku (Akkusativ)	Odpowiedź
Welcher Sänger	Welchen Sänger findest du gut?	Robbie Williams.
Welches Buch	Welches Buch kaufst du?	deutsch.com.
Welche Farbe	Welche Farbe möchtest du?	Orange.
Welche Schuhe	Welche Schuhe kaufst du?	Die Sportschuhe.

Słówka pytającego *welch-* używamy, pytając na przykład o konkretną osobę lub rzecz, np. **Który** piosenkarz? – *Robbie Williams*.

Końcówka słowa pytającego *welch-* zależy od rodzaju, przypadku i liczby rzeczownika, który po nim występuje. *Welch-* przyjmuje końcówki odpowiedniego rodzajnika określonego we właściwym przypadku.

Zaimki dzierżawcze *sein, ihr*

 Ihr Pullover	ist schwarz.	 Ihre Jacke	ist rot.
 Sein Pullover		 Seine Jacke	
(r.m.) sein	ihr	Pullover	
(r.n.) sein	ihr	T-Shirt	
(r.ż.) seine	ihre	Jacke	
(lm.) seine	ihre	Schuhe	

W języku niemieckim forma zaimka dzierżawczego zależy od właściciela: *er* → *sein-*, *sie* → *ihr-*, a końcówka zaimka zależy od rodzaju, przypadku i liczby rzeczownika posiadanego:

er ← *sein-* → *Pullover* (ponieważ *der Pullover*)

sie ← *ihr-* → *Pullover* (ponieważ *der Pullover*)

er ← *sein-* → *Plakat* (ponieważ *das Plakat*)

sie ← *ihr-* → *Plakat* (ponieważ *das Plakat*)

er ← *seine* → *Jacke* (ponieważ *die Jacke*)

sie ← *ihre* → *Jacke* (ponieważ *die Jacke*)

er ← *seine* → *Schuhe* (ponieważ *die Schuhe* – lm.)

sie ← *ihre* → *Schuhe* (ponieważ *die Schuhe* – lm.)

	bezokolicznik	liczba pojedyncza (du) ↑ → ↑	liczba mnoga (ihr) ↑ → ↑ ↑
tak samo:	gehen	Geh! (du gehst)	Geht! (ihr geht)
	helfen	Hilf!	Helft!
	sprechen	Sprich!	Sprecht!
	geben	Gib!	Gebt!
	essen	Iss!	Esst!
	warten	Warte!	Wartet!
	anrufen	Ruf an!	Ruft an!
ale:	mitnehmen	Nimm mit!	Nehmt mit!
	schlafen	Schlaf!	Schlaft!
	laufen	Lauf!	Lauft!
	fahren	Fahr!	Fahrt!
	anfangen	Fang an!	Fangt an!
	haben	Hab!	Habt!
	sein	Sei!	Seid!

Formę trybu rozkazującego dla liczby pojedynczej tworzymy od formy 2. osoby liczby pojedynczej: *du gehst* – odrzucamy zaimek osobowy *du* i końcówkę *-st* → *Geh! Warte!*

Czasowniki rozdzielnie złożone rozdzielają się także w trybie rozkazującym: *Ruf uns an! Nimm Chips mit!*

Räum die Wohnung auf!

W przypadku czasowników wymieniających w czasie teraźniejszym samogłoskę tematyczną *a* → *ä*, (np. *schlafen*, *fahren*) oprócz *du* i *-st* odrzucamy także przegłos: *du schläfst* → *Schlaf!*; *du fährst* → *Fahr!*

Formę trybu rozkazującego dla liczby mnogiej otrzymujemy po odrzuceniu od formy 2. osoby zaimka osobowego *ihr*, np.: *Geht! Wartet!*

Form trybu rozkazującego czasownika *sein* należy się nauczyć na pamięć: *Sei! Seid!*

Szyk zdania: Tryb rozkazujący

	1. miejsce	2. miejsce	koniec zdania	
zdanie w trybie rozkazującym	<i>Sprich</i> <i>Ruf</i> <i>Sei</i>	<i>doch mit deinen Eltern!</i> <i>uns doch mal</i> <i>doch nicht böse!</i>	<i>an!</i>	Przedrostek czasownika rozdzielnie złożonego także w zdaniu rozkazującym występuje na końcu zdania.

Odmiana czasowników w czasie teraźniejszym

	odmiana nieregularna		
bezokolicznik	laufen <i>a</i> → <i>äu</i>	schlafen <i>a</i> → <i>ä</i>	geben <i>e</i> → <i>i</i>
ich	laufe	schlafe	gebe
du	läufst	schläfst	gibst
er/sie/es	läuft	schläft	gibt
wir	laufen	schlafen	geben
ihr	lauft	schlaft	gebt
sie/Sie	laufen	schlafen	geben

1. Czasownik *laufen* odmienia się nieregularnie w czasie teraźniejszym. W formach 2. i 3. osoby liczby pojedynczej następuje wymiana samogłoski tematycznej: *a* → *ä* *ich laufe* - *du läufst* - *er/sie/es läuft*, co wpływa na inną wymowę głoski (którą należy wymawiać jak połączenie samogłosek eu).

Forma 1. osoby liczby pojedynczej i wszystkie formy w liczbie mnogiej są regularne.

2. Czasowniki *schlafen* i *geben* także należą do grupy czasowników nieregularnych.

W formach 2. i 3. osoby liczby pojedynczej następuje wymiana samogłoski tematycznej: *a* → *ä* *ich schlafe* - *du schläfst* - *er/sie/es schläft*, *e* → *i* - *ich gebe* - *du gibst* - *er/sie/es gibt*.

Forma 1. osoby liczby pojedynczej i wszystkie formy w liczbie mnogiej są regularne.